

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 23. ledna 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 26.

Zprávy americké.

Zasedání 59. kongresu.

V pondělí minulého týdne odhlasován byl rozpočet na vydání zákonodárné, vládní a soudnické v obnosu 30,800,000 dollarů. Na to další čas věnován byl aféře černých vojáků v Brownville, Tex. Záležitost tato více se jako nekonečný had. Proroctví Tillmanovo, který pravil, že o brownvillské záležitosti promluví se řečí jako vody se splnilo. President poslal senátu dodatečné poselství, k němuž přiloženy byly náboje a kuše, jež po pevnosti byly nasbírány. Debata o této záležitosti byla jako obyčejně velice živá a četní senátoři se na ní podíleli. Ku konci bylo usneseno, aby toto zvláštní presidentovo poselství dáno bylo do tisku. — V domě zástupců jednáno bylo o různých předlokách pro potřeby okresu kolumbijského a města Washington. Po té šlo bylo presidentovo poselství, jednající o řece koloradské. — Dne následujícího mluvil senátor Spooner v senátu o černošské záležitosti a zabral tím téměř všechny čas. Háji velice radikálně presidenta a prohlásil, že jednati jinak ani nemohl. — V zastupitelstvu rokováno bylo o rozpočtu na opevnění. Byl podán návrh, aby povoleno bylo milion dollarů na pobřežní baterie na hawajské filipínské ostrovy, ale návrh tento byl zamítnut. — Dne následujícího senát zase rokoval o černošské záležitosti. Tentokrát senátor Spoonerovi přispěchal na pomoc také Carmack, Stone, Money a Knox a obhajovali jednání presidenta. Foraker, který, jak známo, nekonečnou tuto debatu vyvolal, vzal svoji první resoluci zpět, nahradiv ji jinou, poněkud pozmeněnou. — V domě zástupců přijata byla bezve všech oprav a dodatků předloha rozpočtu na opevnění. Na to pokračováno bylo v jednání o potřebách okresu kolumbijského a města Washingtonu. Veliké překvapení způsobilo, když Foster z Vermontu řešnil ve prospěch presidenta stanoviska v japonské otázce. Má se za to, že on je jediným člověkem, jemuž se stanovisko presidenta líbí. Dále usnesla se sněmovna, aby 24. února věnován byl památce zesnulého kongresníka H. C. Adamse z Wisconsinu.

Černošská aféra.
Záležitost rozpustění tří černošských setin stále zaměstnává poslance a je přičinou debat v senátě. Na záležitost tuto pohybují se hlavně se dvou stanovisk. Jedna strana, jež vedena je ohoským senátorem Forakerem, žádá, aby záležitost tato byla znovu, co nejpodrobněji vyšetřena, poněvadž přý president tím, že rozpustil černé vojny, dopustil se přehmatu nadužitím svoji moci. Druhá strana, jejíž duš je senátor Lodge, schvaluje jednání presidenta a chce přes tuto záležitost co možno nejrychleji přejíti k dennímu pořádku. Někteří senátoři byli by rádi, kdyby záležitost tato vedla již konečně k nějakým koncom a hledí všemožně ji ukrátkati. To však nelíbí se valně Forakerovi, který žádá, aby zavedeno bylo co možno nejrozsáhlejší vyšetřování,

nepřekročila-li president hranice svoji ústavou mu zaručené moci. K jeho návrhu byl přijat dodatek Lodgeův, který má za účel toto jednání přerušit. A proti této Lodge a Knoxem navržené opravě staví se silně Foraker. Dobře ví, že návrh jeho ztratil by tím valně významu. Foraker ve svých požadavcích je pevný. Neustoupí-li, jest jisto, že vojna v senátu potrvá ještě několik dní. Dne 8. ledna prohlásil Foraker, že každý se myšlí, kdo by se domýšlel, že vrchní náčelník vojenský, jímž je president, má právo samovládeje a diktátora. Pramen vši moci je ústava. Foraker ve svých řečích jest velice radikální. Mezi jiným žádal své soudruhy, aby poukázali mu na jediný případ, kde propustili by z vojenské služby jen jediného muža bez etí, za nějaký přestupek, když onen nepřiznal se k zločinu anebo zločinu jemu dokázán nebyl. A tážal se: "Je dovoleno presidentovi, aby zákon ignoroval?" — Senátor Lodge poukázal na to, že v čase občanské války propuštěn byl 60. černošský pluk ze služby. Foraker však na to odvětil, že pluk tento skládal se tehdy z nejmolejších vojínů a že čestně propuštěn byl ze služby, kdy dosloužil svoji lhůtu. Těžko lze nyní předvídati, jak černošská aféra skončí.

Z Náprstkovy Musea v Praze.

Z Náprstkovy Českého Průmyslového Musea v Praze zaslán byl nám následující příspěvek: Tlumočice usnesení kuratoria Náprstkovy Českého Průmyslového Musea, vyslovujeme Vám vřelou díky za vzácnou ochotu, kterou projevujete posiláním Vašeho časopisu knihovně našeho ústavu. Tato Vaše ochota je nám i proto vítaná a milá, že je z ní zřejmo, jak naši krajané zámožnosti napovídá s úctou a náklonností vzpomínají odkazu nezapomenutelného Vojty Náprstka. Děkujíc Vám upřímně, prosíme Vás, abyste i nadále Museu Náprstkovu své sympatie zachovali. V skutečně úctě za kuratorium Náprstkovy Českého Průmyslového Musea; R. Tyršová, jednatelka, D. Groš, starosta, jako předseda kuratoria. V Praze, dne 31. prosince 1906.

Zemětřesení na Jamaica.

V pondělí minulého týdne o půltřetí hodině odpolední postřeno bylo hlavní město ostrova Jamaica, Kingston, silným zemětřesením, které je z velké části pobořilo a pak bylo následováno ohněm. Město má 50,000 obyvatel a na 100 osob z nich bylo zabito a zraněno. Bylo počítáno pět ořešů prudkých a veliké množství slabších. Účinky byly hrozné. V deseti minutách vypukl požár na několika místech a činil hrozné spousty. Po tři hodiny zuřil požár a šířil hrozné dílo zkázy. Hasení bylo velmi obtížné, ačkoli město mělo dosti dobře zorganizované hasičstvo. Ulice byly naplněny troskami, tak že to vztulo dlouhý čas, nežli se stříkačky na místo dostavily. Zatím se oheň rozšířil tak, že bylo těžko jeji obmezovati. "Telegrafické dráty byly vesměs stržány. Lidé nyní přebývají stejně v horách za městem, častěně v parech. Jest mezi nimi velká bída, potrava se do Jamajky z větší části dováží,

la a žádných velikých zásob nebylo. — Jak další zprávy oznamují, celé pobřeží kolem Kingstonu propadává se do země. Domy na pobřeží propadávají se do moře. Zprávy oznamují, že hrozné toto zemětřesení vyžádalo si za oběť přes 1000 životů lidských.

Bílé otroctví.

Guvernér West Virginie na zakročení vlády a italského vyslanectví zjistil případ otroctví v tamnějších rozsáhlých lesích a vysvobodil dělníky, kteří tam byli otroci. Bylo zjištěno, že 15 Italů vehnáno bylo do ohrady a tam hladem a bitím přinuceni k práci. Tito nešťastníci najati byli jistou agenturou v Hoboken, N. J., a bylo jim slíbno, že pracovatí budou po celou zimu nadeleko jistě obce. Když dělníci přicestovali do Ralaph, byli odvedeni do jistého kamenného lomu a museli lámati skály pomocí výbušných látek, a kterými nevěděli jak zacházeti. Při jednom výbuchu byli někteří poraněni, následkem čehož nechtěli pracovatí dále. Na to počali kontraktoři s nimi zacházeti hrubě. Konečně jistému Pietrovi Libertimu podařilo se zaslat dopis svému příbuznému do Jersey City a tento oznámil celou věc italskému konsulu, který na to zakročil u Spoj. Států. Podobně stalo se i na jiných místech, kde panovaly poměry podobné. Nyní bude proti těmto moderním otrokům soudně zakročeno.

Výbuch prachárny.

Prachárna "Standard Powder Co." v Horrell Station, patnáct mil od Altoona, Pa., byla dne 11. ledna vyhozena do povětří. Na štěstí však při tom nikdo o život nepřišel. Požár povstal o půl jedenácté v strojovně následkem přerušení elektrického drátu. Dělníci, kteří tam pracovali, ještě v čas utekli, protože výbuch nastal o půl šesté. Výbuch byl tak silný, že byl počítán až 15 mil. Domy, stojící blíže než pět mil, byly velice poškozeny. V skladišti nacházelo se ton dobou 10,000 sudů střelného prachu a několik centův dynamitu. Panovaly obavy, že požár rozšíří se i na toto skladiště. Pensylvanská železnice zastavila všechny vlaky, které okolo této prachárny jezdí.

Černoši na stavbu panamského kanálu.

W. J. Oliver a M. Q. Bangs, Newyorští kontraktoři, kteří jistě dostanou kontrakt na stavbu panamského průplavu, čekají právě rozhodnutí komise, která řídí stavby tohoto průplavu. Komise tato během několika dní bude s poradami hotova a potom zadá kontrakt na stavbu kontraktorům, kteří podali nejvýhodnější podmínky. Kontraktoři potom převzou všechnu práci, kterou dosud provozovala vláda, a dle znění kontraktu musí se s práci tou začíti již za 60 dní. Kontraktoři se vyslovili, že na těchto pracích budou výhradně zaměstnávat černošy z jižních států. Podnebí na Panamě je do jisté míry podobné podnebí některých jižních států.

* V Pittsburgu, Pa., sešli se uhlíkopové k výročnímu shromáždění, které nebylo tak silně navštívěno jako léta předcházející. Póněvadá 50,000 uhlíkopů z této organizace vystoupilo.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* George H. Moreland, farmář v Trumbull Center, Ohio, v návahu šilensatví zavraždil své dva nedospělé synky, kterým podřezal ve spánku hrdla. Manželce po té se vyznal z hrozného svého činu. Moreland byl ihned zatčen a poslán bude do některého choremyslného ústavu.

* V Chicagu, Ill., zemřel pověstný arcibiskup Kozłowski, který před několika roky vystoupil z katolické církve a založil jakousi neodvislou církev katolickou, které stal se samozvaným arcibiskupem. Praví se, že zemřel za zvláštních okolností, totiž že byl otráven. Vyšetřování, mající za účel odhalení jeho záhadné smrti, bylo právě zahájeno.

* Českým pěveckým kvartetem z Prahy zaslána byla nám pohlednice s čarokrásným, uměleky provedeným pohledem na Hradčany. Členové zmíněného kvarteta přeji nám mnoho zdarů a štěstí do nového roku.

* Anarchisté Berkman a Goldmanová, o jejich zatčení pro pobuřující řeči proti vládě a presidentovi jsme zprávy přinesli, propuštěni byli na svobodu. Přelíceni, jež s nimi bylo zavedeno, vedlo k překvapujícím prý výsledkům. Anarchisté tuto prohlásili, že k nim hlásí se i přední američtí boháci.

* Krajané v New Yorku chtěli uspořádati banket na počest generálního konsula barona Hoening-O'Carrola a českého konsulárního ataché p. Karla Linhy. Někteří však postavili se proti tomu, dokazujíc, že bylo by to Čechů nedůstojno. Oba zmínění úředníci otázku banketu ukončili tím, že pozvání k němu zdvořile odmítli. Banket uspořádán nebyl.

* Ze všech míst severozápadu docházejí zprávy o nesmírné tuhé zimě. V hlavní úřadovně Great Northern dráhy v St. Paul, Minn., dostali zprávy, že v Browningu, Mont., klesl teploměr na 55 stup. pod nulou. Spíš napadený je řídský, drobný a suchý, takže tvoří se závěje 20 až 30 stop vysoké. Železniční doprava byla na mnohých místech přerušena, zejména v Kanadě, kde byla zastavena docela. — Na mnohých místech panuje velká nouze o uhlí a z té příčiny obyvatelstvo velice trpí.

* John D. Rockefeller, známý milionář, oznámil, že založí pro sestárlé profesory fond \$3,000,000, z něhož sestárlým profesorům vyplácena bude pense, tak aby na stará kolena měli poněkud bezstarostnější životy. Jak jest známo, profesorům se valně v Americe nedaří a mají li četnou rodinu, sotva mohou na stará léta pamatovati.

* Poštovní komise s obnosu \$43,000,000, jež vláda každoročně železničním platí, srazila 10 procent, takže nyní uspoří vláda ročně celé 4 miliony dollarů.

* Zvláštním poselstvím upozorňuje president, že hráz Colorado Riveru se prolomila a následkem toho údolí Imperial v Kalifornii ohroženo je zátopou. President žádá za okamžitou pomoc. Prohlásuje, že nákladem \$2,000,000 může býti řeka převedena opětně do starého řečiště.

* Výkonný výbor národní německo-americké aliance ve Spoj. Státech usnesl se v těchto dnech

na protestu proti přistěhovaleckému zákonu, předloženo kongresu. Navrhuje se, aby zahrnuta byla předloha, zejména pokud se zkoušky vzdělanosti a zvýšení daně z hlavy týče. V pamětním tomto spisu, jež podepsán jest dvacetí výbory aliance v dvacetidvou státech, žádá se mezi jiným, aby zvolena byla zvláštní komise k vyšetření vystěhovalecké otázky.

* Frank P. Sargent, přistěhovalecký komisař, praví ve své výroční zprávě, že vzrůst přistěhovalecva z Jižní Evropy dlužno přičísti velikému množství paroplavebních společností a práci agentů, kteří přecházejí z kraje do kraje, aby lid do Ameriky přilákali. Sargent navrhuje, aby vydáno bylo přísné nařízení, kterým by se paroplavebním společnostem zakázalo zaměstnávatí podobné agenty. * Ve zprávě té konstatuje zároveň, že přistěhovaleci v ohlesu fiseckém i kuturním stáli daleko níže, než v letech předcházejících.

* "New-yorské Listy" oznamují: Podařilo se nám zvěděti zprávu, která dosud neprošla novinářskými zdejšními sloupci. Ředitel Metropolitan Opera House Conried získal pro příští zimu výtečného basistu, kdysi v petrohradské opery, jednoho z nejdůvěrnějších přátel Gorkého Šaljapina. Je to jeden z největších basistů dnešních dnů a bude tedy mít newyorská opera, která již dnes my vynikajícího basistu Francoize Plansona, příští zimu dva z největších mužů toho oboru. Šaljapin bude zpívati ve francouzských a italských operách.

* V čase vyšetřování koronera smrti neodvislého katolického biskupa Kozłovského, který, jak známo, zemřel za velmi podezřelých okolností, onemocněl toutéž chorobou jako Kozłowski i rev. Lownaeki, který přijel do Chicagu z Buffala. Ve vyšetřování se pokračuje.

ZPRÁVY OSOBNÍ.

— Ve čtvrtek minulého týdne bylo nám milým potěšením chvílenku pohovořiti si s p. A. W. Otoupačem, uvědomělým krajanem od Bruno, Neb. Přivezl do So. omažského trhu káru hovězího dobytka a s cenou, již obdržel, byl úplně spokojen. Průvodcem po městě našem byl mu p. Hoskovec.

— Pan Tomáš Duda, zámožný rolník do Edholm, Neb., a bratr p. Ant. Dudy v Omaze, navštívil nás ve čtvrtek min. týdne. Přivezl sem káru prasat a s cenou utrženou byl úplně spokojen. Společně s ním zavítal do redakce naši i p. V. Rezáč od Linwood, Neb., který přivezl do So. omažského trhu káru hovězího dobytka a rovněž dobře pochodil.

— Mile potěšilo nás ve čtvrtek minulého týdne setkání s davným přítelem našim panem Jos. Miláčkem z Bristow, Neb. Pan Miláček přivezl do So. omažského trhu káru hovězího dobytka a sdělil s námi, že za dva měsíce zavítá sem znovu s novým nákladem. Pan Miláček dlouhá léta bydlel v Omaze. Před šesti roky vystěhoval se na západ, kdež věnoval se farmaření. V několika málo letech docílil znamenitého úspěchu.